

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Derflem ve věci

žalobkyně: **A.M. P.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Ladislavem Kolačkovským
sídlem Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2024, č. j. MPSV-2024/94278-916

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 17. 4. 2024, č. j. MPSV-2024/94278-916, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 146 Kč do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se včasnou žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2024, č. j. MPSV-2024/94278-916, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem, Kontaktní pracoviště Chomutov (dále jen „úřad práce“) ze dne 27. 9. 2023, č. j. 71282/2023/CHM (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím úřad práce podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) snížil žalobkyni příspěvek na péči z 19 200 Kč na 4 400 Kč měsíčně od října 2023 (II. stupeň závislosti – středně těžká Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

závislost – pro osoby starší 18 let věku). Současně navrhl, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobkyni náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že posouzení jejího zdravotního stavu neodpovídá skutečnosti, a tedy nebyl řádně zjištěn skutkový stav věci, neboť nekoreluje s odbornými lékařskými nálezy a dalšími doloženými důkazy. Dle žalobkyně posudkový orgán nezhodnotil její zdravotní stav komplexním způsobem a nevzal do úvahy její zdravotní anamnézu. Namítla, že posudek byl postaven pouze na částech odborných nálezů, čímž došlo k pochybení postupu objektivizujícího její skutečný zdravotní stav, včetně další komorbidit působících na kvalitu jejího života i schopnosti výkonu základních životních potřeb. Žalobkyně měla za to, že i samotný posudek předcházející rozhodnutí není přezkoumatelný a řádně odůvodněný.
3. Žalobkyně uvedla, že se závěry posudku nekoresponduje fakt, že její inteligence byla IQ testem zjištěna na úrovni 48 bodů, což značí poměrně těžkou mentální dysfunkci, avšak dle posudku se jedná o lehkou mentální retardaci. Dle jejího názoru je třeba brát v úvahu, že takový mentální deficit se projeví zejména v neschopnosti nahlížet na souvislosti mezi vnímanými skutečnostmi a takto s nimi pracovat. Tato schopnost je ovšem pro fungování v běžném životě klíčová a její absence činí z dotyčného osobu závislou na dopomoci druhých v podstatě ve všech ohledech. Výrazně nízká inteligence tedy měla být zohledněna v jejím celkovém mentálním habitu.
4. Dále poukázala na významný nesoulad mezi zjištěním úrovně inteligence v roce 2017 a v roce 2023, kdy prvním posouzením byla u žalobkyně zjištěna středně těžká mentální retardace, druhým posouzením lehká mentální retardace, přičemž tento rozpor měl být vykládán v její prospěch. Míra deficitu inteligence hraje v jejím případě zásadní roli, a tudíž odlišné závěry stran jejího zjištění a vyhodnocení jsou rozhodující pro odůvodnění rozhodnutí. Žalobkyně odmítla tvrzení obsažené v posudku i napadeném rozhodnutí, že v jejím předchozím posouzení měla sehrát roli její omezená spolupráce, neboť u osoby s tak závažnou mentální poruchou lze jen těžko předpokládat úmysl „nespolupracovat“. Z důvodu rozporného posudku považovala žalobkyně napadené rozhodnutí za nedostatečně odůvodněné.
5. Žalobkyně namítla, že mobilita byla hodnocena čistě mechanicky, avšak měla být posuzována v souvislosti s neschopností orientace, poněvadž je-li vymizelá, resp. významně narušená orientace, pak samotná schopnost chůze postrádá do velké míry smysl, neboť takto postižená osoba potřebuje k usměrnění jinou osobu. Konstatovala, že schopnost zajišťovat tělesnou hygienu byla hodnocena jako zvládnutá, což ovšem nekoresponduje s významným mentálním deficitem, kdy žalobkyně není schopna o sebe pečovat v období menstruace. Toto nezvládnutí ukazuje na nikoli nevýznamnou neschopnost zajistit si uspokojivě potřeby tělesné hygieny. Závěry posudku v tomto ohledu označila za nedostatečně odůvodněné. Rovněž neuznání neschopnosti samostatně vykonávat fyziologickou potřebu považovala za nesprávné z důvodu neschopnosti o sebe pečovat v době menstruace. Žalobkyně namítla, že na její problémy bylo nahlíženo selektivně, přičemž nebyla respektována vyšší míra komplexnosti jednotlivých složek kognice a jejich vzájemné vazby.
6. Žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že vyhodnocení jejích schopností samostatně zajišťovat své základní životní potřeby není toliko věcí odborného posouzení pracovníků, nýbrž jde o otázky, které jsou z významné části v kompetenci správního orgánu. Namítla, že žalovaný se zcela spolehl na medicínské závěry, aniž by věc zhodnotil správním uvážením. Napadené Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rozhodnutí žalobkyně označila za překvapivé, neboť původní posudek z roku 2017 byl zcela odlišný a jako účastník řízení neměla příležitost tyto rozpory účelně namítat. Dle jejího názoru se jednalo o zásadní odlišnosti v obou posudcích, přičemž s ohledem na zjištěné odlišnosti mělo buď dojít k jejich důkladnému kritickému posouzení nebo k vypracování revizního posudku. Na podporu své argumentace žalobkyně poukázala judikaturu Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu i Soudního dvora EU.

7. Žalobkyně navrhla, aby soud k posouzení jejího zdravotního stavu nechal vypracovat revizní posudek.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž zrekapituloval průběh správního řízení a navrhl žalobu zamítnout. Žalovaný dodal, že ve správním řízení bylo postupováno v souladu s platnými právními předpisy. Podotkl, že posudková komise zasedala v odborném složení za přítomnosti lékaře z oboru psychiatrie, přičemž posudková komise odůvodnila své závěry, proč neuznala za nezvládnuté základní životní potřeby mobilitu, stravování, tělesnou hygienu a výkon fyziologické potřeby. Žalovaný považoval posudek za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek, na jehož základě bylo možné rozhodnout. Uvedl, že hodnocení zdravotního stavu je plně v kompetenci příslušné posudkové komise, o jejíž odbornosti nejsou důvodné pochybnosti. Dodal, že zákon o sociálních službách neumožňuje ve věci příspěvku na péči věc zhodnotit pomocí správního uvážení. Žalovaný připomněl, že příspěvek na péči je dávkou podmíněnou zdravotním stavem, přičemž nelze opominout, že posudková komise konstatovala, že v minulosti stanovený IV. stupeň závislosti byl z funkčního hlediska nadhodnocený. Žalovaný poukázal na Instrukci Ministerstva práce a sociálních věcí č. 15/2016, kterou lze považovat za metodický pokyn. Konstatoval, že posudková komise se vyrovnala s předloženou podkladovou dokumentací a vyhodnotila ji ve vztahu k posudkovým kritériím i k odvolacím námitkám.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobkyně nesdělila soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byla ve výzvě výslovně poučena, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
11. Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

12. Smyslem zákona o sociálních službách je úprava podmínek poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 téhož zákona poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 téhož zákona (mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobkyně splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 uvedeného zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce. Podle § 8 uvedeného zákona osoba (starší 18 let), která vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb. Dle § 9 uvedeného zákona se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 téhož zákona).
13. V § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, (dále jen „vyhláška“) je uvedeno, že za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.

14. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví vyhláška. Dle § 2 odst. 1 vyhlášky se při hodnocení schopností osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Dle § 2a vyhlášky, pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
15. V příloze č. 1 vyhlášky jsou vymezeny schopnosti zvládat základní životní potřeby.
16. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**mobilita**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, otevírat a zavírat dveře, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.
17. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**orientace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí a v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
18. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**komunikace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.
19. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**stravování**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nalít nápoj, stravu rozdělit na menší kousky a naservírovat ji, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
20. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**oblékání a obouvání**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
21. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**tělesná hygiena**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

22. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**výkon fyziologické potřeby**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
23. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o zdraví**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.
24. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**osobní aktivity**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, plánovat a uspořádat osobní aktivity, styku se společenským prostředím, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
25. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o domácnost**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si jednoduché teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, nakládat s prádlem, mýt nádobí, obsluhovat topení a udržovat pořádek.
26. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyni byl rozhodnutím úřadu práce ze dne 13. 8. 2018, č. j. 72707/2018/CHM, přiznán příspěvek na péči ve výši 13 200 Kč měsíčně od května 2018. Oznámením ze dne 10. 7. 2023 bylo žalobkyni oznámeno zahájení řízení z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči. Následně bylo dne 26. 7. 2023 provedeno v místě bydliště žalobkyně sociální šetření, v němž bylo k žalobkyni zpochybněným základním životním potřebám zjištěno následující. K mobilitě bylo zjištěno, že žalobkyně se pohybuje pouze v doprovodu matky, kdy jí pevně drží za ruce, protože žalobkyně není schopna vyhodnotit situaci v silničním provozu. K tělesné hygieně bylo zjištěno, že žalobkyni češe vlasy a čistí zuby matka, sama se umýt nechce, celková hygiena je prováděna ve vaně matkou, kdy si žalobkyně klekne ve vaně a čeká až jí matka umyje. K výkonu fyziologické potřeby bylo zjištěno, že po stolici není žalobkyně schopna provést očistu a matka jí musí vzít do koupelny a osprchovat jí. Při menstruaci není žalobkyně sama schopna používat menstruační vložky, kdy matka jí je musí lepit do spodního prádla a hlídat čas jejich výměny. V době menstruace žalobkyně nechodí do školy. Zároveň žalobkyně trpí mírnou inkontinencí, na kterou jí matka dává hygienické vložky, neboť žalobkyně nesnese plenkové kalhotky.
27. Dne 13. 9. 2023 byl vypracován posudek o zdravotním stavu žalobkyně posudkovým lékařem MUDr. T. N. Posudkový lékař konstatoval, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby orientace, oblékání a obouvání, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Dle posudkového lékaře tedy žalobkyně nezvládala pět základních životních potřeb. Na základě uvedeného hodnocení bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí ze dne 27. 9. 2023, kterým byl žalobkyni snížen příspěvek na péči z částky 19 200 Kč na částku 4 400 Kč měsíčně od října 2023. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně včasné odvolání.
28. Žalovaný následně v odvolacím řízení nechal posudkovou komisi zpracovat posudek o stupni závislosti žalobkyně ze dne 18. 3. 2024. Z tohoto posudku vyplynulo, že žalobkyně nezvládá šest základních životních potřeb – orientace, komunikace, oblékání a obouvání, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. K závěrům posudku ze dne 18. 3. 2024 se žalobkyně vyjádřila tak, že nesouhlasila s uznáním za samostatně zvládnuté základní životní Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

potřeby mobilita, stravování, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby. Žalovaný následně na základě posudku ze dne 18. 3. 2024 vydal rozhodnutí ze dne 17. 4. 2024, č. j. MPSV-2024/94278-916, kterým zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.

29. Žalobkyně v žalobě namítala, že s ohledem na své zdravotní postižení nezvládá kromě uznaných i základní životní potřeby mobilita, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby, přičemž posudek byl postaven pouze na částech odborných nálezů. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný své závěry opřel o posudkové zhodnocení provedené posudkovou komisí, podle níž zjištěný rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností žalobkyně je dostatečný k pravidelnému zvládání základních životních potřeb mobility, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby v přijatelném standardu, případně za použití facilitátorů.
30. Z posudku je zřejmé, že podkladem posudkové komise bylo především psychologické vyšetření PhDr. Š. ze dne 24. 2. 2023 a psychiatrický nález MUDr. M. ze dne 10. 10. 2023 včetně jeho doplnění ze dne 9. 11. 2023. Posudková komise uvedla, že při zpracování posudku vycházela z psychologického nálezu ze dne 24. 2. 2023, kdy stupeň mentální retardace byl přehodnocen na lehký až pásmo subnormy, čemuž odpovídá i dosažené vzdělání žalobkyně, schopnost naučit se psát, naučit se zacházet s mobilním telefonem a tabletem. Funkční stav žalobkyně je limitován dominantní poruchou autistického spektra, která je funkčně hodnocena jako středně těžká, kdy jedinec je schopný osvojit si základní sociální komunikaci, čemuž odpovídají i uznané základní životní potřeby. Posudková komise rovněž uvedla, že v minulosti přiznaný IV. stupeň byl z funkčního hlediska nadhodnocený, neboť se vycházelo z psychologického vyšetření z roku 2017, kdy psychologem zřejmě vlivem omezené spolupráce byla mentální retardace nesprávně vyhodnocena jako středně těžká.
31. Výše uvedený závěr posudkové komise je podle názoru soudu v přímém rozporu s psychiatrickým nálezem ze dne 10. 10. 2023, který byl rovněž podkladem rozhodnutí posudkové komise. Dle tohoto psychiatrického nálezu žalobkyně trpí středně těžkou mentální retardací s poruchami chování, těžkou poruchou autistického spektra a chronickou tikovou poruchou. Posudková komise nijak nevysvětlila či nezdůvodnila proč se přiklonila k závěrům psychologického vyšetření ze dne 24. 2. 2023, dle kterého žalobkyně trpí středně těžkou poruchou autistického spektra s osvojením základních návyků a mentální retardací na hranici subnormy až lehké mentální retardace a nikoli k závěrům novějšího psychiatrického nálezu ze dne 10. 10. 2023, dle něhož žalobkyně trpí těžkou poruchou autistického spektra a středně těžkou mentální retardací s poruchami chování. Závěr o středně těžké mentální retardaci vyplývá i z vyšetření klinického psychologa ze dne 13. 11. 2017, který měla posudková komise rovněž k dispozici a který byl i podkladem předchozího hodnocení zdravotního stavu žalobkyně v roce 2017, jenž posudková komise označila za nadhodnocený.
32. Tvrzení posudkové komise, že lékařské nálezy doložené posudkové komisi jsou v souladu s výsledkem posouzení, nepovažuje soud za dostatečné vypořádání zjištěných rozporů; psychiatrický nález ze dne 10. 10. 2023 posudková komise toliko citovala, aniž by uvedla, jaké závěry na jeho základě učinila, resp. proč z něj nevycházela. Podle názoru soudu přitom psychiatrický nález představuje zcela zásadní podklad pro posouzení toho, jak žalobkyně, jakožto jedinec s autismem a mentální retardací, které mohou ovlivňovat schopnosti žalobkyně v širokém spektru činností včetně samoobslužnosti při tělesné hygieně a výkonu fyziologické potřeby, zvládá základní životní potřeby.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

33. Posudková komise v posudku ze dne 18. 3. 2024 taktéž uvedla, že rovněž byly zohledněny výsledky sociálního šetření a rámcově odpovídají závěru posudkového hodnocení. Dle sociálního šetření ze dne 26. 7. 2023 v rámci výkonu fyziologické potřeby není žalobkyně schopna provést očistu, při menstruaci není sama schopna používat menstruační vložky, kdy matka jí je musí lepit do spodního prádla a hlídat čas jejich výměny. Zároveň žalobkyně trpí mírnou inkontinencí, na kterou jí matka dává hygienické vložky, neboť žadatelka nesnese plenkové kalhotky. K otázce zvládnutí výkonu fyziologické potřeby posudková komise mimo jiné uvedla, že žalobkyně zvládá samostatně včetně očisty, inkontinenční hygienické pomůcky nepoužívá, na mírnou inkontinenci používá vložky. Není medicínský důvod, proto aby žalobkyně po toaletě nezvládla použít toaletní papír a vyměnit si hygienické pomůcky. K tomuto soud uvádí, že mezi inkontinenční hygienické pomůcky patří i inkontinenční vložky, přičemž se jedná o každodenní úkon. Soud rovněž podotýká, že neschopnost zvládnout základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby se považuje i inkontinence moči, pokud osoba není schopna sama vyměnit si absorpční pomůcky a očistit se, přičemž na zvládnutí této schopnosti může mít vliv těžké duševní onemocnění.
34. S ohledem na výše uvedené nedostatky musí soud konstatovat, že posudek posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 18. 3. 2024 nelze považovat za úplný a přesvědčivý. Soud shrnuje, že se žalovaný neměl spokojit s nedostatečně odůvodněným posudkem posudkové komise a měl požadovat jeho doplnění. Vzhledem k výše uvedenému tedy dospěl soud k závěru, že žalovaný při vydání žalobou napadeného rozhodnutí vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. V této skutečnosti spatřuje soud vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ svých rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění.
35. Soud podle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl žalobkyni navrhovaný důkaz vypracováním revizního posudku, a to pro nadbytečnost, jelikož těžiště dokazování leží ve správním řízení a správním soudům nepřisluší toto dokazování nahrazovat.
36. Soud vyhodnotil žalobu jako důvodnou a napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vady řízení zrušil. Soud současně v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. Žalovaný tak v dalším řízení odstraní vady řízení spočívající v neúplnosti a nepřesvědčivosti posudku posudkové komise
37. Jelikož žalobkyně měla ve věci úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil ve výroku II. rozsudku žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 3 146 Kč, která se skládá z částky 2 000 Kč za dva úkony právní služby poskytnuté právním zástupcem žalobkyně po 1 000 Kč podle § 7, § 9 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „AT“) [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a) AT a seps žaloby – § 11 odst. 1 písm. d) AT], a z částky 600 Kč za dva s tím související

režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1, odst. 4 AT. K tomu je třeba připočítat 21 % DPH ve výši 546 Kč, jelikož zástupce žalobkyně je plátcem DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 30. prosince 2024

JUDr. Jiří Derfl v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.